

491/2001 Sb.

ZÁKON

ze dne 6. prosince 2001 o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů

Změna: [230/2002 Sb.](#)
Změna: [238/1992 Sb.](#)
Změna: [283/2005 Sb.](#)
Změna: [320/2009 Sb.](#)
Změna: [222/2012 Sb.](#)
Změna: [275/2012 Sb.](#)
Změna: [58/2014 Sb.](#)
Změna: [114/2016 Sb.](#)
Změna: [322/2016 Sb.](#)
Změna: [90/2017 Sb.](#)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon upravuje v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb do zastupitelstev obcí^{1a)} a rozsah soudního přezkumu pro volby do zastupitelstev obcí.

(2) Funkční období zastupitelstev obcí je čtyřleté.²⁾ Volby do zastupitelstev obcí se konají ve lhůtě počínající třicátým dnem před uplynutím funkčního období a končí dnem jeho uplynutí.

§ 2

Volby do zastupitelstev obcí se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním²⁾ podle zásad poměrného zastoupení.

§ 3

(1) Volby do zastupitelstev obcí vyhláší, nestanoví-li tento zákon jinak, prezident republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním. Vyhlášení voleb se uveřejňuje ve Sbírce zákonů. Za den vyhlášení voleb se považuje den, kdy byla rozeslána částka Sbírky zákonů, v níž bylo rozhodnutí o vyhlášení voleb uveřejněno.

(2) Volby do zastupitelstev obcí se konají ve 2 dnech ve všech obcích, městech, městech se zvláštním postavením,³⁾ hlavním městě Praze, městských obvodech a městských částech, pokud tento zákon nestanoví jinak ([§ 54](#) a [58](#)).

(3) Konají-li se volby ve 2 dnech, jsou jimi pátek a sobota. V první den voleb začíná hlasování ve 14.00 hodin a končí ve 22.00 hodin. Ve druhý den voleb začíná hlasování v 8.00 hodin a končí ve 14.00 hodin. Dnem voleb se podle tohoto zákona rozumí první den voleb, nestanoví-li tento zákon jinak.

(4) Dodatečné volby, opakované volby a opakované hlasování ([§ 54](#)) a nové volby ([§ 58](#)) se konají v jednom dni. Hlasování začíná v 7.00 hodin a končí ve 22.00 hodin, pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak ([§ 39](#)).

§ 4

Právo volit

(1) Právo volit do zastupitelstva obce, města nebo hlavního města Prahy má občan obce⁴⁾ za předpokladu, že jde o státního občana České republiky, který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo v hlavním městě Praze přihlášen k trvalému pobytu,⁵⁾ a státní občan jiného státu, který v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hlavním městě Praze přihlášen k trvalému pobytu a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, (dále jen "volič"); do zastupitelstva městského obvodu nebo městské části města se zvláštním postavením (dále jen "územně členěné statutární město") anebo městské části hlavního města Prahy⁶⁾ má právo volit ten volič, který je v den voleb přihlášen k trvalému pobytu v tomto

městském obvodu nebo městské části.

(2) Překážkami výkonu volebního práva jsou

- a) zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody,
- b) omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva⁷⁾,
- c) zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu,⁸⁾ nebo
- d) výkon služby vojáka z povolání v zahraničí nebo výkon služby vojáka v záloze v zahraničí.

§ 5

Právo být volen

(1) Členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle [§ 4 odst. 2 písm. a\) a b\)](#); členem zastupitelstva městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy může být zvolen ten volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle [§ 4 odst. 2 písm. a\) a b\)](#) a který je v den voleb v tomto městském obvodu nebo městské části přihlášen k trvalému pobytu.

(2) Funkce člena zastupitelstva obce, města, územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem této obce, města, územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy zařazeným do obecního nebo městského úřadu této obce nebo města nebo Magistrátu hlavního města Prahy; funkce člena zastupitelstva městského obvodu nebo městské části je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do úřadu tohoto městského obvodu nebo městské části a s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do magistrátu příslušného územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy; funkce člena zastupitelstva územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do úřadu městského obvodu nebo městské části tohoto města; funkce člena zastupitelstva obce, města, územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do pověřeného obecního úřadu¹¹⁾ nebo krajského nebo finančního úřadu.

(3) Funkce člena zastupitelstva obce, města, územně členěného statutárního města, hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části (dále jen "zastupitelstvo obce") je neslučitelná podle [odstavce 2](#) pouze za podmínky, že zaměstnanec vykonává přímo státní správu vztahující se k územní působnosti příslušné obce, města, územně členěného statutárního města, hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části (dále jen "obec"), nebo za podmínky, že jde o zaměstnance jmenovaného starostou, primátorem, v hlavním městě Praze primátorem hlavního města Prahy nebo starostou městské části, hejtnanem nebo radou kraje, obce, města, hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části.

HLAVA II

VOLEBNÍ ORGÁNY

§ 6

Volebními orgány podle tohoto zákona jsou

- a) Státní volební komise,
- b) Ministerstvo vnitra,
- c) Český statistický úřad,
- d) krajský úřad, Magistrát hlavního města Prahy (dále jen "krajský úřad"),
- e) pověřený obecní úřad,¹¹⁾ v hlavním městě Praze Magistrát hlavního města Prahy, ve městech Brně, Ostravě a Plzni magistráty těchto měst (dále jen "pověřený obecní úřad"),
- f) obecní úřad v obcích, v nichž rada obce zřídila alespoň 2 odbory obecního úřadu,¹²⁾ a v obcích, v nichž je pověřený obecní úřad, v hlavním městě Praze úřad městské části, v němž rada městské části zřídila alespoň 2 odbory,¹²⁾ ve městech Brně, Ostravě a Plzni úřad městské části nebo městského obvodu (dále jen "obecní úřad v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory"),
- g) obecní úřad, městský úřad, magistrát územně nečleněného statutárního města, úřad městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města a úřad městské části hlavního města Prahy (dále jen "obecní úřad"),
- h) starosta, primátor ve statutárním městě, které není územně členěno, a v hlavním městě Praze starosta městské části (dále jen "starosta"),
- i) okrsková volební komise.

§ 7

Státní volební komise

(1) Státní volební komise, vytvořená podle zvláštního právního předpisu,¹³⁾ je rovněž stálým volebním orgánem i na úseku voleb do zastupitelstev obcí.

(2) Státní volební komise

- a) koordinuje přípravu, organizaci, průběh a provedení voleb do zastupitelstev obcí,
- b) vykonává dohled nad zabezpečením úkonů nezbytných pro organizačně technické provádění voleb do zastupitelstev obcí,
- c) vyhlašuje a uveřejňuje celkové výsledky voleb do zastupitelstev obcí sdělením ve Sbírce zákonů,
- d) vydává povolení k přítomnosti dalších osob při sčítání hlasů okrskovou volební komisí.

§ 8

Ministerstvo vnitra

(1) Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy na úseku voleb do zastupitelstev obcí.¹⁴⁾

(2) Ministerstvo vnitra na úseku voleb do zastupitelstev obcí, nových, dodatečných nebo opakovaných voleb

- a) metodicky řídí a kontroluje organizační a technickou přípravu, průběh a provedení voleb,
- b) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni kraje,
- c) zajišťuje ověřování způsobilosti na úseku voleb pro zaměstnance kraje zařazeného do krajského úřadu s výjimkou Magistrátu hlavního města Prahy pověřeného činností na úseku voleb, který prokáže zkouškou potřebné znalosti; o kladném výsledku ověření způsobilosti vydá osvědčení; ověření způsobilosti na úseku voleb nahrazuje prokázání zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu,¹⁶⁾
- d) zajišťuje tisk volebních materiálů a organizačně zajišťuje tisk hlasovacích lístků.

§ 9

Český statistický úřad

(1) Český statistický úřad vypracovává závazný systém zjišťování a zpracování výsledků voleb do zastupitelstev obcí, vyhotovuje příslušné programové vybavení pro účely zpracování výsledků voleb a poskytuje výsledky voleb do zastupitelstev obcí.

(2) Český statistický úřad dále

- a) zabezpečuje technicky systém zpracování výsledků voleb do zastupitelstev obcí¹⁷⁾ podle [odstavce 1](#) na pracovištích vytvářených u Státní volební komise, u krajských úřadů, pověřených obecních úřadů, v hlavním městě Praze u úřadů městských částí a ve městech Brně, Ostravě a Plzni u úřadů městských částí a městských obvodů; při tom spolupracuje s Ministerstvem vnitra, krajskými úřady a obecními úřady,
- b) vyhotovuje zápisy o výsledcích voleb do zastupitelstev obcí,
- c) zpracovává celkové údaje o výsledcích voleb do zastupitelstev obcí,
- d) technicky zajišťuje dostupnost a poskytování průběžných a celkových výsledků voleb do zastupitelstev obcí,
- e) pro jednotlivá pracoviště podle písmene a) zabezpečuje zaměstnance Českého statistického úřadu pověřené zjišťováním a zpracováním výsledků voleb do zastupitelstev obcí a potřebný počet dalších osob pro zajištění zpracování a poskytování výsledků voleb a provádí jejich školení,
- f) provádí školení určených členů okrskových volebních komisí k systému zjišťování a zpracování výsledku hlasování,
- g) vydává písemný doklad ve formě počítačové sestavy, který osvědčuje okrskovým volebním komisím, že výsledek hlasování z volebního okrsku byl do dalšího zpracování převzat bezchybně,
- h) vyhotovuje registry a číselníky kandidátů a volebních stran,
- i) řeší stížnosti na funkci technických zařízení a příslušného programového vybavení použitých při zpracování výsledků voleb do zastupitelstev obcí,
- j) po vyhlášení celkových výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí na vyžádání poskytuje informace o výsledcích voleb do zastupitelstev obcí,
- k) předává zápisy o průběhu a výsledku hlasování převzatých od okrskových volebních komisí do úschovy nejpozději 10 dnů po ukončení zpracování příslušnému obecnímu úřadu.

(3) Pouze zaměstnanec Českého statistického úřadu, který má pověření podle [odstavce 2 písm. e\)](#), je oprávněn

- a) zdržovat se v místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy ([§ 40 odst. 1](#)),

- b) převzít stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování a výsledek hlasování na technickém nosiči dat ([§ 43 odst. 1](#)),
- c) stanovit lhůtu k odstranění chyb a předání nového zápisu o průběhu a výsledku hlasování ([§ 43 odst. 2](#)),
- d) vydat pokyn k ukončení zasedání okrskové volební komise po převzetí bezchybného zápisu o průběhu a výsledku hlasování ([§ 43 odst. 3](#)),
- e) poskytovat předběžné výsledky voleb do zastupitelstva obce ([§ 43 odst. 3](#)),
- f) vyhotovit a podepsat zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce ([§ 46 odst. 1 a 3](#)).

§ 10

Krajský úřad

(1) Krajský úřad

- a) zajišťuje organizačně a technicky přípravu, průběh a provedení voleb v kraji,
- b) sestavuje přehled o telefonním spojení do každé volební místnosti v územním obvodu kraje z podkladů pověřených obecních úřadů a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- c) ukládá pokuty podle tohoto zákona,
- d) kontroluje průběh hlasování ve volebních místnostech,
- e) spolupracuje s Českým statistickým úřadem na zajištění potřebných technických zařízení a pracovních sil,
- f) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni obce, s výjimkou městských částí a městských obvodů,
- g) ověřuje způsobilost na úseku voleb pro zaměstnance obce, v jejímž obecním úřadu jsou zřízeny alespoň 2 odbory s výjimkou pověřených obecních úřadů, pověřeného činností na úseku voleb, který prokáže zkouškou potřebné znalosti; o kladném výsledku ověření způsobilosti vydá osvědčení; ověření způsobilosti na úseku voleb nahrazuje prokázání zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu,18)
- h) zajišťuje archivaci volební dokumentace,
- i) plní další úkoly podle tohoto zákona.

(2) Činnosti podle [odstavce 1](#) může vykonávat pouze zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu, který má osvědčení podle [§ 8 odst. 2 písm. c\)](#).

§ 11

zrušen

§ 12

Pověřený obecní úřad

(1) Pověřený obecní úřad

- a) projednává a registruje kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev obcí náležejících do jeho územního obvodu s výjimkou obcí, kde působí obecní úřady podle [§ 6 písm. f\)](#),
- b) informuje starosty obcí náležejících do jeho územního obvodu s výjimkou obcí, kde působí obecní úřady podle [§ 6 písm. f\)](#), o registraci kandidátních listin nejpozději 48 dnů přede dnem voleb,
- c) losuje pořadí volebních stran na hlasovacím lístku pro volby do zastupitelstev obcí náležejících do jeho územního obvodu s výjimkou obcí, kde působí obecní úřady podle [§ 6 písm. f\)](#),
- d) zajišťuje tisk hlasovacích lístků v obcích náležejících do jeho územního obvodu s výjimkou obcí, kde působí obecní úřady podle [§ 6 písm. f\)](#),
- e) spolupracuje s Českým statistickým úřadem na zajištění potřebných technických zařízení a pracovních sil,
- f) sestavuje přehled o telefonním spojení do každé volební místnosti ve svém správním obvodu z podkladů obecních úřadů, zasílá jej krajskému úřadu nejpozději 4 dny přede dnem voleb a zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- g) vyhláší výsledky voleb do zastupitelstev obcí náležejících do jeho územního obvodu s výjimkou obcí, kde působí obecní úřady podle [§ 6 písm. f\)](#),
- h) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni městských částí a městských obvodů,

- i) zajišťuje archivaci volební dokumentace,
- j) kontroluje průběh hlasování ve volebních místnostech,
- k) kontroluje sčítání hlasů okrskovou volební komisí.

(2) Pouze zaměstnanec, který má osvědčení podle zvláštního právního předpisu,²⁰⁾ je oprávněn

- a) převzít kandidátní listiny ([§ 21 odst. 3](#)),
- b) potvrdit podání kandidátní listiny ([§ 21 odst. 3](#)),
- c) projednat a registrovat kandidátní listiny ([§ 23](#)),
- d) převzít listinu o odvolání zmocněnce ([§ 22 odst. 4](#)),
- e) vyhotovit a zaslat rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině ([§ 23 odst. 3 až 5](#)),
- f) převzít prohlášení o vzdání se kandidatury a o jejím odvolání ([§ 24 odst. 3](#)),
- g) změnit označení pořadí kandidátů na kandidátní listině ([§ 24 odst. 4](#)),
- h) vylosovat pořadí volebních stran na hlasovacím lístku ([§ 25 odst. 3](#)),
- i) podepsat zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce ([§ 46 odst. 3](#)),
- j) provádět kontrolu průběhu hlasování a kontrolu sčítání hlasů ([§ 38](#)).

(3) Pověřený obecní úřad pro účely registrace kandidátních listin a kontroly petic využívá

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z informačního systému cizinců.

(4) Využívanými údaji podle [odstavce 3 písm. a\)](#) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména (dále jen „jméno“),
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum narození,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- f) datum, místo a okres či stát úmrtí nebo den smrti uvedený v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého a datum nabytí právní moci tohoto soudního rozhodnutí.

(5) Využívanými údaji podle [odstavce 3 písm. b\)](#) jsou

- a) jméno, příjmení, včetně předchozích příjmení,
- b) datum narození,
- c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- d) adresa místa trvalého pobytu,
- e) omezení svéprávnosti,
- f) datum, místo a okres či stát úmrtí nebo den smrti uvedený v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého a datum nabytí právní moci tohoto soudního rozhodnutí.

(6) Využívanými údaji podle [odstavce 3 písm. c\)](#) jsou

- a) jméno, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- d) druh a adresa místa pobytu na území České republiky,

e) omezení svéprávnosti,

f) datum, místo a okres či stát úmrtí nebo den smrti uvedený v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého a datum nabytí právní moci tohoto soudního rozhodnutí,

g) údaj o tom, že cizinec je zapsán do dodatku stálého seznamu voličů pro volby do zastupitelstev obcí.

(7) Policie České republiky poskytuje na základě žádosti obecního úřadu z informačního systému cizinců pro účely vedení seznamů voličů údaje o cizincích zapsaných do dodatku stálého seznamu voličů pro volby do zastupitelstev obcí přihlášených v obci k trvalému pobytu v rozsahu podle [odstavce 6](#).

(8) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel a z informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(9) Ze získaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 13

Obecní úřad v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory

(1) Obecní úřad v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory,

a) projednává a registruje kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce,

b) pro účely registrace kandidátních listin a kontroly petic využívá údaje v rozsahu a za podmínek podle [§ 12 odst. 3 až 9](#),

c) informuje starostu o registraci kandidátních listin,

d) losuje pořadí volebních stran na hlasovacím lístku,

e) zajišťuje tisk hlasovacích lístků,

f) vyhlašuje výsledky voleb v obci,

g) zajišťuje archivaci volební dokumentace.

(2) Pouze zaměstnanec, který má osvědčení podle [§ 10 odst. 1 písm. g\)](#), je oprávněn činit úkony uvedené v [§ 12 odst. 2](#).

§ 14

Obecní úřad

(1) Obecní úřad

a) zajišťuje volební místnosti pro okrskové volební komise, zejména jejich vybavení a potřebné pracovní síly,

b) vede stálý seznam voličů a dodatek stálého seznamu voličů ([§ 28 odst. 1 až 4](#)),

c) oznamuje Policii České republiky údaj o zápisu voliče, který není státním občanem České republiky, do dodatku stálého seznamu voličů nebo údaj o jeho vyškrtnutí z dodatku stálého seznamu voličů,

d) zajišťuje telefonní spojení do každé volební místnosti v územním obvodu obce a telefonní číslo nahlašuje nejpozději 9 dnů přede dnem voleb pověřenému obecnímu úřadu,

e) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni volebního okrsku,

f) zajišťuje archivaci volební dokumentace převzaté od okrskových volebních komisí,

g) plní další úkoly stanovené tímto zákonem.

(2) Obecní úřad pro účely vedení stálého seznamu voličů a jeho dodatku využívá údaje v rozsahu a za podmínek podle [§ 12 odst. 3 až 9](#).

(3) Ministerstvo vnitra poskytne obecnímu úřadu na jeho žádost seznam voličů v členění podle volebních okrsků.

(4) Údaje ze základního registru obyvatel, z informačního systému evidence obyvatel a informačního systému cizinců může obecní úřad předávat okrskové volební komisi.

§ 15

Starosta

(1) Starosta

- a) stanovuje stálé volební okrsky a zapisuje je do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí,
- b) informuje voliče o době a místě konání voleb do zastupitelstva obce,
- c) zajišťuje distribuci hlasovacích lístků voličům,
- d) stanovuje s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku ve lhůtě 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce minimální počet členů okrskové volební komise, a to tak, aby počet členů byl nejméně 6, s výjimkou volebních okrsků do 300 voličů, kde může být okrsková volební komise čtyřčlenná,
- e) svolává první zasedání okrskové volební komise tak, aby se uskutečnilo nejpozději do 21 dnů přede dnem voleb,
- f) jmenuje a odvolává zapisovatele okrskové volební komise (dále jen "zapisovatel"),
- g) poskytuje každé volební straně, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována, informace o počtu a sídlech volebních okrsků zveřejněním na úřední desce obecního úřadu do 45 dnů přede dnem voleb,
- h) plní další úkoly stanovené tímto zákonem.

(2) Oznámení o svolání prvního zasedání okrskové volební komise zasílá starosta delegovaným a jmenovaným zástupcům do datové schránky, případně na adresu, kterou mu sdělili jako adresu pro doručování, na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou mají být doručovány písemnosti, nebo na adresu místa jejich trvalého pobytu a současně toto oznámení vyvěsí na úřední desce obecního úřadu; oznámení se pokládá za doručené dnem vyvěšení na úřední desce.

§ 16

Okrsková volební komise

Okrsková volební komise

- a) dbá o pořádek ve volební místnosti,
- b) zajišťuje a dozírá na průběh hlasování,
- c) sčítá hlasy a vyhotovuje zápis o průběhu a výsledku hlasování,
- d) odevzdává volební dokumentaci do úschovy obecnímu úřadu s výjimkou jednoho stejnopisu zápisu o průběhu a výsledku hlasování.

§ 17

(1) Členem okrskové volební komise může být státní občan České republiky a státní občan jiného státu, jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, je přihlášen k trvalému pobytu v obci na území České republiky a

- a) který alespoň v den složení slibu dosáhl věku nejméně 18 let,
- b) u něhož nenastala překážka výkonu volebního práva, a
- c) který není kandidátem pro volby do zastupitelstva obce, pro které je okrsková volební komise vytvořena.

(2) Každá volební strana ([§ 20 odst. 1](#)), jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, může delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí. Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle [§ 15 odst. 1 písm. d\)](#), jmenuje členy na neobsazená místa starosta. V případě, kdy počet členů okrskové volební komise poklesne pod stanovený počet v průběhu voleb do zastupitelstva obce a nejsou-li náhradníci z těchto volebních stran, jejichž zástupcům zaniklo členství, jmenuje starosta na neobsazená místa další členy komise.

(3) Delegování členů a náhradníků podle [odstavce 2](#) se provede tak, že se jejich seznam osobně doručí nebo zašle starostovi, a to v listinné podobě nebo v elektronické podobě; o osobním doručení se sepíše úřední záznam nebo se potvrdí převzetí. Seznam musí obsahovat jméno a příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu člena, popřípadě náhradníka, případně přechodného pobytu, jde-li o cizince podle [§ 4 odst. 1](#), a jméno a příjmení zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice nebo jiné volební strany, ledaže jde o nezávislého kandidáta, popřípadě jméno a příjmení osoby, která je k tomuto úkonu zmocněncem pověřena a která kopii tohoto písemného pověření k seznamu přiloží; v případě nezávislého kandidáta jeho jméno a příjmení. Dále může seznam obsahovat telefonní číslo, adresu pro doručování nebo adresu elektronické pošty člena, popřípadě náhradníka a údaj, do které okrskové volební komise mají být delegováni členové a náhradníci zařazeni; pokud tento údaj chybí, zařadí je do okrskových volebních komisí starosta. Seznam podepíše zmocněnec politické strany, politického hnutí nebo koalice nebo jiné volební strany, ledaže jde o nezávislého kandidáta, osoba, která je k provedení delegování členů a náhradníků podle [odstavce 2](#) zmocněncem pověřena, nebo nezávislý kandidát.

(4) Členství v okrskové volební komisi vzniká složením slibu tohoto znění: "Slibuji na svou čest, že budu svědomitě a nestranně vykonávat svoji funkci a budu se při tom řídit Ústavou, zákony a jinými právními předpisy České republiky." Slib skládá delegovaný zástupce tak, že se podepíše pod písemné znění slibu.

(5) Členství v okrskové volební komisi zaniká

a) dnem ukončení činnosti okrskové volební komise ([§ 52](#)),

b) úmrtím,

c) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné prohlášení o vzdání se funkce člena okrskové volební komise; toto písemné prohlášení nelze vzít zpět,

d) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné odvolání člena okrskové volební komise tím, kdo jej delegoval nebo jmenoval, nebo

e) ve dny voleb, trvá-li nepřítomnost člena okrskové volební komise ve volební místnosti bez souhlasu komise déle než 3 hodiny.

(6) Zapisovatel, kterým může být pouze státní občan České republiky, je členem okrskové volební komise s hlasem poradním, při hlasování se do počtu členů okrskové volební komise nezapočítává. Zapisovatel může okrskové volební komisi předkládat návrhy, pořizuje zápisy z jednání komise. Zapisovatel skládá slib ve znění a způsobem uvedeným v [odstavci 4](#). Je jmenován starostou nejpozději 20 dnů před prvním zasedáním okrskové volební komise. Přestane-li zapisovatel vykonávat svoji funkci, musí být neprodleně jmenován nový zapisovatel.

§ 18

(1) Za člena okrskové volební komise, jehož členství zaniklo podle [§ 17 odst. 5](#), povolá předseda okrskové volební komise prostřednictvím starosty náhradníka téže volební strany; náhradník se stává členem okrskové volební komise složením slibu podle [§ 17 odst. 4](#). Nastanou-li skutečnosti uvedené v [§ 17 odst. 5 písm. b\) až e\)](#) a nejsou-li náhradníci, upozorní předseda okrskové volební komise starostu, který postupuje podle [§ 17 odst. 2](#).

(2) Okrsková volební komise je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů s právem hlasovat. Usnesení je přijato, vyslovila-li se pro ně nadpoloviční většina přítomných členů. Při rovnosti hlasů se návrh pokládá za zamítnutý.

(3) Okrsková volební komise na svém prvním zasedání určí losem ze svých členů předsedu a místopředsedu. Losování řídí zapisovatel. Pokud předseda nebo místopředseda okrskové volební komise odstoupí nebo nebude moci z jiných závažných důvodů vykonávat svoji funkci, proběhne losování znovu; do losování předsedy okrskové volební komise nebude zařazen místopředseda okrskové volební komise; do losování místopředsedy okrskové volební komise nebude zařazen předseda okrskové volební komise.

(4) Předseda okrskové volební komise může jednotlivými úkony pověřit ostatní členy okrskové volební komise.

§ 19

Činnost volebních orgánů je výkonem státní správy.

HLAVA III

KANDIDÁTNÍ LISTINY A HLASOVACÍ LÍSTKY

§ 20

Volební strana

(1) Volební stranou podle tohoto zákona mohou být registrované politické strany a politická hnutí,¹⁵⁾ jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů.

(2) Politická strana a politické hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce. Podává-li politická strana a politické hnutí kandidátní listinu samostatně, nemůže již být pro volby do téhož zastupitelstva obce součástí jiné volební strany.

(3) Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce, a jsou-li vytvořeny volební obvody, pouze v jednom volebním obvodu.

§ 21

Kandidátní listiny

(1) Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce mohou podávat volební strany. Každá volební strana může podat pro volby do téhož zastupitelstva obce pouze 1 kandidátní listinu; volí-li se do téhož zastupitelstva obce ve dvou nebo více volebních obvodech, může volební strana podat kandidátní listinu v každém volebním obvodě.

(2) Pověřený obecní úřad zveřejní na úřední desce, popřípadě způsobem v místě obvyklým nejpozději 85 dnů přede dnem voleb seznam obecních úřadů v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory, kterým se podávají kandidátní listiny přímo ([§ 13](#)), a seznam obcí, ze kterých se kandidátní listiny podávají příslušnému pověřenému obecnímu úřadu ([§ 12](#)).

(3) Kandidátní listiny se podávají nejpozději do 16.00 hodin 66 dnů přede dnem voleb registračnímu úřadu, kterým je pro účely tohoto zákona obecní úřad v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory; pro ostatní obce je registračním úřadem pověřený obecní úřad. Registrační úřad potvrdí podání kandidátní listiny zmocněnci volební strany (§ 22 odst. 4) nebo nezávislému kandidátu.

(4) Tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, připojí volební strana ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími její kandidaturu. V záhlaví petice a na každé její další straně musí být uveden název volební strany, název zastupitelstva obce, do kterého volební strana kandiduje, a rok konání voleb. Vedle podpisu voliče musí být uvedeno jeho jméno, příjmení, datum narození a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, jinak tento hlas pro podporu volební strany nelze započítat. Nezapočítávají se také podpisy kandidátů samých. Potřebný počet podpisů voličů je stanoven v příloze k tomuto zákonu; číslo vypočtené podle přílohy se zaokrouhluje na celé číslo směrem nahoru. Potřebný počet podpisů na peticích uveřejní registrační úřad na úřední desce nejpozději 85 dnů přede dnem voleb.

§ 22

(1) Kandidátní listina obsahuje

- a) název zastupitelstva obce,
- b) označení volebního obvodu, jsou-li volební obvody vytvořeny,
- c) název volební strany a označení, o jaký typ volební strany podle § 20 odst. 1 jde, s uvedením názvu politických stran a politických hnutí,
- d) jména a příjmení kandidátů, pohlaví, jejich věk a povolání, část obce, nečlení-li se obec na části, obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že nejsou členy žádné politické strany nebo politického hnutí (dále jen "bez politické příslušnosti"),
- e) pořadí na kandidátní listině vyjádřené pomocí arabského čísla,
- f) jméno a příjmení zmocněnce volební strany a jeho náhradníka s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, není-li volební stranou nezávislý kandidát,
- g) jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo,
- h) jde-li o sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta,
- i) podpis zmocněnce volební strany; u nezávislého kandidáta podpis kandidáta; podává-li kandidátní listinu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice anebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jejich jménem, popřípadě jménem organizační jednotky, je-li ustavena.15)

(2) Volební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce. Jsou-li pro volby do zastupitelstva obce vytvořeny volební obvody, může volební strana na kandidátní listině pro každý volební obvod uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik členů tohoto zastupitelstva má být v tomto volebním obvodu voleno. V obcích, kde se má volit 7 a méně členů zastupitelstva obce, volební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce zvýšený o jednu třetinu a zaokrouhlený na celé číslo dolů. Po uplynutí šedesátého dne přede dnem voleb do zastupitelstva obce nelze již doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí.

(3) Ke kandidátní listině musí být přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky pominou ke dni voleb do zastupitelstva obce a že nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině pro volby do téhož zastupitelstva obce. Na prohlášení kandidát dále uvede místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, a datum narození.

(4) Volební strana, s výjimkou nezávislého kandidáta, činí úkony ve volebních věcech prostřednictvím svého zmocněnce. Zmocněncem nebo jeho náhradníkem je fyzická osoba, která je takto označena na kandidátní listině; nemůže jím být osoba mladší 18 let, osoba s omezenou svéprávností⁷⁾ nebo kandidát. Úkony zmocněnce je volební strana vázána. Svého zmocněnce může volební strana písemně odvolat; zmocnění zaniká okamžikem doručení tohoto odvolání registračnímu úřadu.

§ 23

Projednáni a registrace kandidátních listin

(1) Registrační úřad přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce předložené kandidátní listiny. Nemá-li kandidátní listina náležitosti podle § 22 nebo obsahuje-li nesprávné údaje nebo není-li k ní připojena petice podle § 21 odst. 4, popřípadě petice neobsahuje potřebný počet podpisů, vyzve registrační úřad písemně prostřednictvím zmocněnce volební strany nebo nezávislého kandidáta nejpozději 58 dnů přede dnem voleb, aby závady odstranil do 53 dnů přede dnem voleb. Ve stejné lhůtě může vady na kandidátní listině odstranit zmocněnec volební strany nebo nezávislý kandidát i bez výzvy registračního úřadu.

(2) Pokud volební strana ve stanovené lhůtě závady neodstraní, rozhodne registrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb o škrtnutí

- a) kandidáta na kandidátní listině, pokud k ní není přiloženo prohlášení podle [§ 22 odst. 3](#) nebo toto prohlášení je nesprávné či neúplné,
- b) kandidáta v případě, že je uveden na více kandidátních listinách, a to na kandidátní listině, k níž není připojeno prohlášení podle [§ 22 odst. 3](#); podepsal-li kandidát prohlášení u více kandidátních listin, škrtně jej registrační úřad na všech kandidátních listinách,
- c) kandidátů, kteří jsou na kandidátních listinách uvedeni nad nejvyšší stanovený počet podle [§ 22 odst. 2](#),
- d) kandidáta, u něhož nejsou uvedeny údaje podle [§ 22 odst. 1 písm. d\), g\) a h\)](#), popřípadě jsou-li tyto údaje nesprávné či neúplné,
- e) kandidáta, který nespĺňuje podmínky volitelnosti podle [§ 5 odst. 1](#).

(3) Registrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce rozhodne

- a) o registraci kandidátní listiny splňující náležitosti podle tohoto zákona,
- b) o odmítnutí kandidátní listiny, jestliže není podána podle [§ 21](#) nebo kandidátní listina neobsahuje náležitosti podle [§ 22](#) a nápravy nelze dosáhnout postupem podle [odstavců 1 a 2](#); v případě, že politická strana nebo politické hnutí je součástí více volebních stran pro volby do téhož zastupitelstva obce, odmítne registrační úřad tu kandidátní listinu, která neobsahuje náležitosti podle [§ 22 odst. 1 písm. i\)](#), obsahují-li tyto náležitosti všechny kandidátní listiny, odmítne všechny.

(4) Registrační úřad neprodleně vyhotoví rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině a zašle je tomu, kdo je oprávněn domáhat se ochrany u soudu proti tomuto rozhodnutí. Současně se rozhodnutí vyvěsí na úřední desce registračního úřadu a vyznačí se na něm den vyvěšení. Za doručené se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení.

(5) Rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání. Výrok obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto. V odůvodnění se uvede, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí. Odůvodnění není třeba v případě rozhodnutí o provedení registrace. V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede registrační úřad, který rozhodnutí vydal, a datum vydání rozhodnutí. Rozhodnutí musí být opatřené úředním razítkem a podpisem s uvedením jména a příjmení zaměstnance obce, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu.

(6) Na základě rozhodnutí soudu podle zvláštního právního předpisu²¹⁾ provede registrační úřad zaregistrování kandidátní listiny i po lhůtě stanovené v [odstavci 3](#), nejpozději však 20 dnů přede dnem voleb. Proti tomuto zaregistrování nelze podat opravný prostředek.

(7) Registrace je podmínkou pro vytištění hlasovacích lístků.

(8) Nedosahuje-li souhrnný počet kandidátů uvedených na všech registrovaných kandidátních listinách nadpoloviční většiny počtu členů zastupitelstva obce, který má být volen, popřípadě je menší než 5, volby se v této obci nekonají.

§ 24

Vzdání se a odvolání kandidatury

(1) Kandidát se může do 48 hodin před zahájením voleb vzdát písemně své kandidatury.

(2) U kandidátních listin podaných politickými stranami, politickými hnutími nebo jejich koalicemi může do 48 hodin před zahájením voleb písemně odvolat kandidaturu kandidáta též zmocněnec.

(3) Prohlášení o vzdání se nebo o odvolání kandidatury nelze vzít zpět. Prohlášení je nutno doručit příslušnému registračnímu úřadu.

(4) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo odvolání kandidáta učiněno před registrací kandidátní listiny, takovýto kandidát nebude uveden na hlasovacím lístku; registrační úřad změni označení pořadí kandidátů na kandidátní listině posunutím číselné řady.

(5) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo odvolání kandidáta učiněno po registraci kandidátní listiny, zůstávají údaje o kandidátu na kandidátní listině, avšak při zjišťování výsledku voleb do zastupitelstva obce se k hlasům pro něj odevzdaným nepřihlíží; zároveň se snižuje počet kandidátů příslušné volební strany ([§ 45 odst. 1 a 4](#)). Registrační úřad zajistí zveřejnění prohlášení ve všech volebních místnostech na území obce, pokud je obdrží do 48 hodin před zahájením voleb do zastupitelstva obce.

§ 25

Hlasovací lístky

(1) Po registraci kandidátních listin zajistí registrační úřad tisk hlasovacích lístků.

(2) V záhlaví každého hlasovacího lístku musí být uveden název obce a počet členů zastupitelstva, který má být zvolen. Jsou-li vytvořeny volební obvody, uvede se v záhlaví hlasovacího lístku též označení volebního obvodu a počet členů zastupitelstva, který má být v daném obvodu zvolen. Hlasovací lístky jsou opatřeny razítkem příslušné obce téže barvy, které musí být na všech hlasovacích lístcích umístěno na stejném místě. Hlasovací lístky pro volby do zastupitelstev územně

členěných statutárních měst a do Zastupitelstva hlavního města Prahy jsou označeny na levém okraji svislým barevným pruhem.

(3) Kandidáti každé volební strany jsou uvedeni na společném hlasovacím lístku v pořadí určeném volební stranou, a to v samostatných zarámovaných sloupcích. Sloupce jsou umístěny vedle sebe; není-li to pro počet volebních stran možné, pokračují sloupce v následující řadě. Pořadí volebních stran stanoví registrační úřad losem po uplynutí lhůt podle [§ 23 odst. 3](#), popřípadě podle [§ 23 odst. 6](#). Každý sloupec je nadepsán názvem a vylosovaným číslem volební strany. V záhlaví sloupce je dále umístěn čtvereček v případě, že jsou v tomto sloupci alespoň 2 kandidáti. U každého kandidáta se uvede jeho jméno, příjmení, věk, povolání, část obce, nebo nečlení-li se obec na části, obec, ve které je kandidát přihlášen k trvalému pobytu, a název politické strany nebo politického hnutí, jejímž je kandidát členem, popřípadě údaj o tom, že je bez politické příslušnosti. Je-li volební stranou sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, uvede se navíc i označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta. Je-li volební stranou koalice politických stran a politických hnutí, uvede se navíc označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo. Názvy politických stran a politických hnutí se uvádějí ve zkratce.¹⁵⁾ Před jménem kandidáta se umístí rámeček a pořadové číslo kandidáta označené arabskou číslicí. Správnost údajů o volební straně a jejích kandidátech na hlasovacím lístku má právo zmocněnec volební strany, o nezávislém kandidátovi tento kandidát, ověřit před jeho vytištěním, pokud tohoto práva využije do 2 pracovních dnů po výzvě registračního úřadu.

(4) Hlasovací lístky pro volby do příslušného zastupitelstva mohou být vytištěny oboustranně, přičemž pro označení všech volebních stran i pro údaje o všech kandidátech musí být použito stejných druhů a velikostí písma a pro hlasovací lístky použito papíru téže barvy, jakosti a rozměrů.

(5) Starosta zajistí, aby hlasovací lístky byly dodány všem voličům nejpozději 3 dny přede dnem voleb a v den voleb všem okrskovým volebním komisím. V obcích, kde není starosta, zajistí povinnost starosty podle věty první místostarosta; není-li v obci ani místostarosta, zajistí tuto povinnost ředitel krajského úřadu a v hlavním městě Praze ředitel Magistrátu (dále jen "ředitel krajského úřadu").

(6) V případě zřejmých tiskových chyb na hlasovacích lístcích předaných voličům se hlasovací lístky nepřetiskují, registrační úřad zabezpečí vyvěšení informace o těchto chybách ve všech volebních místnostech na území obce s uvedením správného údaje.

HLAVA IV

HLASOVÁNÍ

§ 26

Volební okrsky

(1) Pro odevzdání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů se vytvářejí v každé obci stálé volební okrsky; volební okrsky lze měnit pouze v případech:

- a) zvýšení nebo snížení počtu voličů ve volebním okrsku o jednu třetinu,
- b) změny hranic obce v místech, kde je území této obce osídleno,
- c) změny hranic městských obvodů nebo městských částí,
- d) kdy hranice volebního okrsku není shodná s hranicí volebního obvodu pro volby do Senátu nebo volebního obvodu pro volby do zastupitelstev obcí ([§ 27](#)).

(2) Volební okrsky a volební místnost pro každý volební okrsek stanoví starosta. Volební okrsky jsou vedeny v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí³⁶⁾ jako účelové územní prvky. Identifikační údaje, údaje o vazbách na ostatní územní prvky a lokalizační údaje o volebních okrscích zapisuje do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí editor těchto údajů, kterým je starosta, a to prostřednictvím informačního systému územní identifikace.

(3) Volební okrsky se vytvářejí tak, aby zahrnovaly přibližně 1000 voličů. Pro vzdálené části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky i pro menší počet voličů.

(4) Volební okrsky nelze měnit v době od vyhlášení voleb²²⁾ do vyhlášení celkových výsledků voleb Státní volební komisí.

§ 27

Volební obvody

(1) Obec tvoří jeden volební obvod. Zastupitelstvo obce může nejpozději 85 dnů přede dnem konání voleb vytvořit více volebních obvodů:

- a) v obcích s počtem obyvatel do 10 000 tak, aby se v každém volebním obvodu volilo nejméně 5 členů zastupitelstva obce,
- b) v obcích s počtem obyvatel od 10 001 do 50 000 obyvatel tak, aby se v každém volebním obvodu volilo nejméně 7 členů zastupitelstva obce,

c) v obcích s počtem obyvatel nad 50 000 tak, aby se v každém volebním obvodu volilo nejméně 9 členů zastupitelstva obce.

(2) V hlavním městě Praze a v územně členěných statutárních městech může být městská část nebo městský obvod součástí pouze jednoho volebního obvodu.

(3) Seznam vytvořených volebních obvodů, jejich popis, počty členů zastupitelstva obce, kteří mají být v jednotlivých volebních obvodech voleni, a potřebný počet podpisů pro nezávislého kandidáta a sdružení nezávislých kandidátů zveřejní starosta do 2 dnů po vytvoření volebních obvodů na úřední desce, popřípadě i způsobem v místě obvyklým.

§ 28

Seznamy voličů

(1) Stálý seznam voličů vede obecní úřad pro voliče, kteří jsou v této obci přihlášení k trvalému pobytu. Voliče, který není státním občanem České republiky, zapíše na jeho vlastní žádost obecní úřad do dodatku stálého seznamu voličů vedeného jen pro volby podle tohoto zákona, jestliže tento volič prokáže státní občanství státu, jehož občanům právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, a dále přihlášení se k trvalému pobytu v obci. Z dodatku stálého seznamu voličů lze voliče vyškrtnout na jeho vlastní žádost nebo z důvodu pozbytí práva volit.

(2) Občan, který po sestavení stálého seznamu voličů nabude nebo pozbude práva volit, bude do tohoto seznamu zapsán nebo z něho vyškrtnut. Každý volič může být zapsán pouze v jednom stálém seznamu voličů nebo dodatku stálého seznamu voličů (dále jen "seznam"). Každý volič si může v úředních hodinách na obecním úřadě ověřit, zda je zapsán v seznamu; může požadovat doplnění údajů nebo provedení oprav. Obecní úřad je povinen do 48 hodin žadateli vyhovět nebo mu v této lhůtě písemně sdělit důvody, proč žádosti vyhovět nelze.

(3) U voliče, u kterého nastala překážka ve výkonu volebního práva ([§ 4 odst. 2](#)), se tato skutečnost poznamená v seznamu.

(4) Dva dny přede dnem voleb obecní úřad seznam v 16.00 hodin uzavře. Okrskovým volebním komisím předá výpisy ze seznamu, které obsahují soupis voličů oprávněných volit v jejich volebním okrsku; výpisy ze seznamu obsahují poznámku podle [odstavce 3](#).

§ 29

Informování voličů

(1) Starosta zveřejní způsobem v místě obvyklým nejpozději do 15 dnů přede dnem voleb oznámení o době a místě konání voleb v obci. Bylo-li na území obce zřízeno více volebních okrsků, uvede, které části obce náležejí do jednotlivých volebních okrsků, a oznámení zveřejní na území každého z nich. Zároveň starosta v oznámení uvede adresy volebních místností, a jsou-li v obci vytvořeny volební obvody, jejich popis.

(2) Starosta v oznámení upozorní voliče na povinnost prokázat při hlasování totožnost a státní občanství České republiky nebo státní občanství státu, jehož příslušníci jsou oprávněni na území České republiky volit podle [§ 4 odst. 1](#), a uvede další potřebné údaje nutné k nerušenému průběhu voleb.

(3) V obci, ve které se zřizuje výbor pro národnostní menšiny podle zvláštního zákona,²³⁾ se oznámení podle [odstavců 1 a 2](#) zveřejní i v jazyce příslušné národnosti menšiny.

§ 30

Volební kampaň

(1) Pro volební kampaň starosta může vyhradit plochu pro vylepení volebních plakátů, a to nejméně 10 dnů přede dnem voleb. Možnost jejího využívání musí odpovídat zásadě rovnosti kandidujících volebních stran.

(2) V době počínající třetím dnem přede dnem voleb a končící ukončením hlasování nesmějí být žádným způsobem zveřejňovány výsledky předvolebních a volebních průzkumů.

(3) Ve dny voleb je zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí.

§ 31

Volební místnost

(1) Volební místnost musí být vybavena volební schránkou, přenosnou volební schránkou, dostatečným množstvím hlasovacích lístků a prázdných obálek opatřených úředním razítkem (dále jen "úřední obálka"), psacími potřebami, výpisy ze seznamu a tímto zákonem, který musí být voličům na jejich žádost zapůjčen k nahlédnutí.

(2) Úřední obálky musí být neprůhledné, stejné velikosti, papíru stejné jakosti a barvy. Konají-li se volby do zastupitelstev obcí společně s jinými volbami, musí být úřední obálka pro volby do zastupitelstev obcí odlišná od obálky pro jiné volby.

(3) Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zajištěna tajnost hlasování. Počet těchto prostorů určí starosta s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku.

(4) Ve volební místnosti musí být na viditelném místě vyvěšen hlasovací lístek označený nápisem "vzor" a prohlášení o vzdání se nebo odvolání kandidatury, pokud byla doručena do 48 hodin před zahájením voleb.

(5) Na objektu, ve kterém se nachází volební místnost, se vyvěsí státní vlajka a ve volební místnosti se na důstojném místě umístí velký státní znak.²⁴⁾

§ 32

Zahájení hlasování

(1) Předseda okrskové volební komise je povinen zkontrolovat před zahájením hlasování, zda je volební místnost vybavena podle [§ 31](#), a před ostatními členy okrskové volební komise zapečetit zkontrolovanou a prázdnou volební schránku a přenosnou volební schránku.

(2) Po provedení kontroly podle [odstavce 1](#) prohlásí předseda okrskové volební komise volby za zahájené.

§ 33

Zásady hlasování

(1) Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.

(2) Voliči předstupují před okrskovou volební komisí a hlasují v pořadí, v jakém se dostavili do volební místnosti.

(3) Volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky, popřípadě státní občanství státu, jehož občané jsou oprávněni volit na území České republiky. Totožnost a státní občanství prokáže volič občanským průkazem²⁵⁾ nebo cestovním pasem České republiky,²⁶⁾ jde-li o cizince, průkazem o povolení k pobytu.²⁷⁾ Po záznamu ve výpisu ze seznamu obdržel od okrskové volební komise úřední obálku. Na žádost voliče mu okrsková volební komise dodá za chybějící nebo jinak označený hlasovací lístek jiný.

(4) Voliče, který není zapsán ve výpisu ze seznamu a který prokáže své právo hlasovat ve volebním okrsku, okrsková volební komise dopíše do výpisu ze seznamu dodatečně a umožní mu hlasování.

(5) Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, popřípadě státní občanství státu, jehož občané jsou oprávněni volit na území České republiky, nebude mu hlasování umožněno.

(6) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, a to ani člen okrskové volební komise. Volič, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo proto, že nemůže číst nebo psát, si může vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, nikoli však člena okrskové volební komise, aby za něj hlasovací lístek upravil a vložil do úřední obálky.

(7) Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních, důvodů obecní úřad a v den voleb okrskovou volební komisí o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči 2 své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování postupují členové okrskové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.

§ 34

Způsob hlasování

(1) Po obdržení hlasovacích lístků a úřední obálky vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků ([§ 31 odst. 3](#)).

(2) Volič může volit nejvýše tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno.

(3) Volič může na hlasovacím lístku označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem toho kandidáta, pro kterého hlasuje, a to v kterémkoliv ze sloupců, v nichž jsou uvedeni kandidáti jednotlivých volebních stran.

(4) Volič může na hlasovacím lístku označit křížkem ve čtverečku v záhlaví sloupce s kandidáty volební strany nejvýše jednu volební stranu. Zároveň může označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem další kandidáty, pro které hlasuje, a to v libovolných samostatných sloupcích, ve kterých jsou uvedeny ostatní volební strany. Takto volí předně jednotlivě označené kandidáty, dále tolik kandidátů označené volební strany, kolik činí rozdíl počtu členů zastupitelstva, kteří mají být zvoleni, a označených jednotlivých kandidátů, a to v pořadí, v němž jsou kandidáti označené volební strany uvedeni v jejím sloupci.

(5) Po úpravě hlasovacího lístku podle [odstavců 3 a 4](#) jej volič vloží do úřední obálky, kterou obdržel od okrskové volební komise. V územně členěných statutárních městech a v hlavním městě Praze volič vloží hlasovací lístek pro volby do zastupitelstva územně členěného statutárního města nebo do Zastupitelstva hlavního města Prahy a hlasovací lístek pro volby do zastupitelstva městského obvodu nebo městské části do jedné úřední obálky.

(6) Volič po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků vloží úřední obálku před okrskovou volební komisí do volební schránky. Voliči, který se neodebral do tohoto prostoru, komise hlasování neumožní.

§ 35

Pořádek ve volební místnosti a v jejím bezprostředním okolí

Za pořádek ve volební místnosti a v jejím bezprostředním okolí odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku a důstojného průběhu hlasování jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 36

Členové okrskových volebních komisí a ti, kteří mají právo být přítomni v místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy ([§ 40 odst. 1](#)), nesmějí poskytovat informace o průběhu a dílčích výsledcích voleb, a to až do podepsání zápisu o průběhu a výsledku hlasování. Zákaz se nevztahuje na informace o počtu voličů, kteří již hlasovali.

§ 37

(1) Po prvním dnu voleb zajistí okrsková volební komise zapečetění volební schránky, popřípadě přenosné volební schránky tak, aby do nich nebylo možné vkládat hlasovací lístky ani je vybírat, a zabezpečí i ostatní volební dokumenty. Před zahájením hlasování druhého dne voleb zkontroluje okrsková volební komise neporušenost pečeti a sejme je.

(2) Nastanou-li okolnosti, které znemožňují zahájit hlasování, pokračovat v něm nebo je ukončit, může okrsková volební komise odročit zahájení hlasování na pozdější hodinu nebo je přerušit nebo prodloužit dobu hlasování, nejdéle však o 1 hodinu. Okrsková volební komise o takovém opatření vyrozumí voliče způsobem v místě obvyklým a příslušný registrační úřad. V případě, že hlasování je přerušeno, zapečetí okrsková volební komise volební dokumenty a volební schránku, popřípadě přenosnou volební schránku způsobem podle [odstavce 1](#). Při opětovném zahájení hlasování předseda za přítomnosti ostatních členů okrskové volební komise ověří neporušenost pečeti a sejme je. Skutečnosti týkající se odročení, přerušení nebo prodloužení hlasování poznamená okrsková volební komise v zápisu o průběhu a výsledku hlasování.

§ 38

(1) Při hlasování může pověřený obecní úřad a krajský úřad a při sčítání hlasů ve volební místnosti členy okrskové volební komise může pověřený obecní úřad provést kontrolu na místě. Z provedené kontroly vyhotoví záznam, který je součástí volební dokumentace.

(2) Pokyny pověřeného obecního nebo krajského úřadu jsou, s výjimkou pokynů směřujících ke zjišťování výsledků hlasování, pro okrskovou volební komisi závazné. Při zjištění drobných nedostatků odstraní tyto předseda okrskové volební komise na pokyn pověřeného obecního nebo krajského úřadu na místě ihned. V případě zjištěných závažných nedostatků při hlasování dá pověřený obecní nebo krajský úřad pokyn k jejich odstranění okrskové volební komisi, která postupuje podle [§ 37](#).

§ 39

Ukončení hlasování

(1) Jakmile uplyne doba stanovená pro ukončení hlasování uzavře se volební místnost, avšak před tím se umožní odvolit všem, kteří jsou ve volební místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené.

(2) Nekonají-li se volby do zastupitelstev obcí společně s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, Senátu Parlamentu České republiky nebo do zastupitelstev krajů, může předseda okrskové volební komise ukončit hlasování, jestliže již odvolili všichni voliči zapsaní do výpisu ze seznamu ve volebním okrsku. S výjimkou obcí, kde je vytvořen jeden volební okrsek, zapečetí předseda okrskové volební komise volební schránku a přenosnou volební schránku tak, aby do nich nebylo možno vkládat hlasovací lístky ani je vybírat, a sčítání hlasů zahájí ve 14.00 hodin druhého dne voleb poté, co zkontroluje neporušenost pečeti.

HLAVA V

ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VOLEB DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ

§ 40

Sčítání hlasů okrskovou volební komisí

(1) V místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni zaměstnanci Českého statistického úřadu, kteří mají pověření podle [§ 9 odst. 2 písm. e](#)), zaměstnanci obce, kteří mají osvědčení podle zvláštního právního předpisu,²⁰⁾ členové Státní volební komise a jejího sekretariátu, jakož i osoby, kterým k tomu dala povolení Státní volební komise.

(2) Po ukončení hlasování dá předseda okrskové volební komise soustředit nepoužité hlasovací lístky a nepoužité úřední obálky a zapečetí je s výjimkou nepoužitých hlasovacích lístků určených ke sčítání hlasů ([§ 42 odst. 3](#)). Poté dá otevřít volební schránku. V případě, že bylo okrskovou volební komisí na výslovnou žádost jednotlivých voličů použito i přenosné volební schránky, komise obsah schránek po jejich otevření smísí.

(3) Okrsková volební komise vyjme obálky s hlasovacími lístky z volební schránky, spočítá úřední obálky a porovná počet úředních obálek se záznamy ve výpisu ze seznamu. Neúřední obálky okrsková volební komise vyloučí. Vyloučí i hlasovací lístky, které byly nalezeny ve volební schránce, popřípadě přenosné volební schránce bez úřední obálky.

(4) Po vynětí hlasovacích lístků z úředních obálek okrsková volební komise sečte hlasy pro jednotlivé volební strany a

pro jednotlivé kandidáty. Počet hlasů odevzdaných pro volební stranu je dán součtem všech hlasů, které obdrželi její kandidáti podle [odstavce 5](#). Hlasuje-li se v okrsku do zastupitelstva města nebo do Zastupitelstva hlavního města Prahy a současně do zastupitelstva městského obvodu nebo městské části, hlasovací lístky se před sčítáním rozdělí podle jednotlivých druhů zastupitelstev, a poté se sčítají zvlášť.

(5) Okrsková volební komise po posouzení hlasovacího lístku ([§ 41](#)) započte platný hlas pro kandidáta takto:

- a) jsou-li označeni pouze jednotliví kandidáti kterékoliv volební strany, obdrží hlas každý označený kandidát,
- b) je-li označena pouze volební strana, obdrží hlas každý kandidát této volební strany, nejvýše však tolik kandidátů v pořadí dle hlasovacího lístku, kolik činí počet volených členů zastupitelstva,
- c) je-li označena volební strana a zároveň jednotliví kandidáti ostatních volebních stran, obdrží nejdříve hlas každý jednotlivě označený kandidát ostatních volebních stran a poté v pořadí dle hlasovacího lístku tolik kandidátů označené volební strany, kolik činí rozdíl počtu volených členů zastupitelstva a počtu jednotlivě označených kandidátů,
- d) ke kandidátům, kteří se kandidatury vzdali nebo byli odvoláni podle [§ 24](#), a k hlasům pro ně odevzdaným se nepřihlíží.

(6) Každý člen okrskové volební komise může nahlížet do hlasovacích lístků. Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 41

Posuzování hlasovacích lístků

(1) Neplatný je hlasovací lístek, který není na předepsaném tiskopise.

(2) Hlas voliče je neplatný,

- a) jestliže neoznačil na hlasovacím lístku ani volební stranu, ani žádného kandidáta,
- b) označil-li na hlasovacím lístku křížkem ve čtverečku v záhlaví sloupce volební strany více než jednu volební stranu,
- c) označil-li na hlasovacím lístku křížkem v rámečku před jménem kandidáta více kandidátů, než má být voleno členů zastupitelstva obce, bez ohledu na to, že kandidát se kandidatury vzdal nebo byla jeho kandidatura odvolána,
- d) jestliže hlasovací lístek nebyl vložen do úřední obálky,
- e) jestliže je hlasovací lístek přetržen,
- f) je-li v úřední obálce několik hlasovacích lístků do téhož zastupitelstva obce.

(3) Je-li na hlasovacím lístku označena volební strana křížkem ve čtverečku v záhlaví jejího sloupce a současně jsou označeni kandidáti této volební strany křížkem v rámečku před svým jménem, k označení kandidátů se nepřihlíží.

(4) Poškození nebo přeložení hlasovacího lístku nemá vliv na jeho platnost, pokud jsou z něho patrně potřebné údaje. K jiným než zákonem stanoveným úpravám hlasovacího lístku se nepřihlíží.

(5) Platnost hlasovacího lístku potvrdí s konečnou platností okrsková volební komise.

§ 42

Zápis o průběhu a výsledku hlasování

(1) Okrsková volební komise vyhotoví ve dvojím stejnopise zápis o průběhu a výsledku hlasování. Zápis podepíše členové okrskové volební komise; jestliže některý z členů této komise podpis odepře, uvedou se důvody v samostatné příloze k zápisu.

(2) V zápise okrskové volební komise o hlasování ve volebním okrsku se uvede

- a) doba počátku a ukončení hlasování, popřípadě jeho odročení, přerušení nebo prodloužení s uvedením důvodů,
- b) celkový počet osob ve volebním okrsku zapsaných do výpisu ze seznamu,
- c) počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- d) počet odevzdaných úředních obálek,
- e) počet platných hlasů odevzdaných pro každou volební stranu,
- f) počet platných hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty,
- g) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi, usnesení, která komise přijala, a jejich stručné zdůvodnění.

(3) K uvedení údajů podle [odstavce 2 písm. e\)](#) a [f\)](#) využije komise potřebný počet nepoužitých hlasovacích lístků,

keré po ukončení hlasování pro tento účel výslovně označil předseda okrskové volební komise za přítomnosti členů okrskové volební komise.

(4) Využije-li okrsková volební komise pro vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování, popřípadě i pro vyhotovení údajů na technickém nosiči počítač, využije programové vybavení dodané Českým statistickým úřadem.

§ 43

Předání výsledku hlasování Českému statistickému úřadu

(1) Po podepsání zápisu o průběhu a výsledku hlasování předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise předá 1 stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování, popřípadě i výsledek hlasování na technickém nosiči neprodleně Českému statistickému úřadu na pracovišti u pověřeného obecního úřadu, s výjimkou hlavního města Prahy a měst Brno, Ostravy a Plzně; v těchto městech předá předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise 1 stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování, popřípadě i výsledek hlasování na technickém nosiči neprodleně Českému statistickému úřadu na pracovišti u úřadu městské části v hlavním městě Praze a u úřadu městské části nebo městského obvodu ve městech Brno, Ostrava a Plzeň.

(2) Jestliže se v předávaném zápisu o průběhu a výsledku hlasování vyskytnou chyby, budou v případě, že je předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise zmocněn k opravě chyb v zápisu o průběhu a výsledku hlasování, ve spolupráci s nimi na místě odstraněny; pokud však není předseda nebo pověřený člen okrskové volební komise k opravě těchto chyb zmocněn nebo jde o chyby, jejichž oprava je možná pouze s využitím materiálů uložených ve volební místnosti, bude zápis o průběhu a výsledku hlasování odmítnut a stanovena lhůta k odstranění chyb a předání nového zápisu o průběhu a výsledku hlasování. Nesplnění povinnosti okrskové volební komise odevzdat na vyzvu Českého statistického úřadu zápis o průběhu a výsledku hlasování podle [odstavce 1](#) do 24 hodin po ukončení hlasování podle [§ 39](#), popřípadě ve stanovené lhůtě je důvodem pro vyhlášení opakovaného hlasování ([§ 54](#)) v příslušném volebním okrsku.

(3) Po převzetí zápisu o průběhu a výsledku hlasování do dalšího zpracování obdrží předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise písemný doklad ve formě počítačové sestavy osvědčující, že výsledek hlasování ve volebním okrsku byl do dalšího zpracování převzat bezchybně. Předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise z obce, ve které byl vytvořen pouze 1 volební okrsek, převezme zároveň předběžné výsledky voleb do zastupitelstva této obce a předá je starostovi, který je zveřejní způsobem v místě obvyklým. Český statistický úřad zároveň vydá pokyn, že okrsková volební komise může své zasedání ukončit. Tím není dotčen [§ 52](#).

(4) Předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise předá výsledek hlasování za volební okrsek členům okrskové volební komise.

(5) Okrsková volební komise zapečetí druhý stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování, odevzdané hlasovací lístky a úřední obálky, výpis ze seznamů, doklad o převzetí výsledku hlasování do dalšího zpracování a případný zápis o kontrole provedené pověřeným obecním úřadem nebo krajským úřadem a předá je spolu s ostatní volební dokumentací do úschovy obecnímu úřadu.

§ 44

zrušen

§ 45

Zjišťování výsledku voleb

(1) Český statistický úřad ze zápisů o průběhu a výsledku hlasování předaných podle [§ 43](#) okrskovými volebními komisemi zjistí, kolik hlasů bylo odevzdáno pro každého kandidáta na kandidátní listině a kolik pro každou kandidátní listinu. Dále zjistí celkový počet platných hlasů pro všechny kandidátní listiny a která z kandidátních listin získala méně než 5 % z celkového počtu platných hlasů podíleného voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem jejich kandidátů, nejvýše však voleným počtem členů zastupitelstva; k takovýmto kandidátním listinám a hlasům pro ně odevzdaným se při dalším zjišťování výsledků voleb a přidělování mandátů již nepřihlíží. Zjistí-li Český statistický úřad, že do dalšího zjišťování výsledků voleb nepostupují alespoň 2 kandidátní listiny, snižuje se hranice 5 % postupně vždy o 1 % až do splnění uvedené podmínky. Dále zjistí, zda bude takto obsazena alespoň nadpoloviční většina mandátů, popřípadě celkový počet přidělených mandátů bude v rámci celé obce větší než 5. Nebude-li uvedená podmínka splněna, snižuje dále procentní hranici postupně vždy o další procento až do splnění i této druhé podmínky. Byla-li pro volby do příslušného zastupitelstva podána 1 kandidátní listina, k hranici 5 % se nepřihlíží. Poté dělí celkový počet platných hlasů, který obdržela postupující kandidátní listina, postupně čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno vyšším tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině.

(2) Podíly vypočítané způsobem uvedeným v [odstavci 1](#) seřadí Český statistický úřad podle jejich velikosti až do počtu mandátů, které mají být při volbách do zastupitelstva obce přiděleny. Za každý podíl obsažený v této početní řadě získá kandidátní listina jeden mandát. V případě rovnosti podílů je rozhodující celkový počet hlasů, který získala kandidátní listina, a je-li i tento stejný, rozhodne los.

(3) Český statistický úřad přikáže mandáty přidělené kandidátní listině na ní uvedeným kandidátům podle pořadí, v jakém jsou uvedeni na kandidátní listině, pokud nedojde ke změně pořadí podle [odstavce 4](#).

(4) Český statistický úřad vydělí celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů této volební strany. Má-li některý z kandidátů nejméně o 10 % více hlasů, než je takto stanovený průměr vyjádřený celým číslem bez zaokrouhlení, postupuje v kandidátní listině na první místo. Je-li takových kandidátů více, určí se jejich pořadí podle počtu

hlasů, které byly pro ně odevzdány; v případě rovnosti hlasů mezi postupujícími kandidáty je rozhodující původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.

(5) Kandidáti, kteří neobdrželi mandát, se stávají náhradníky v pořadí stanoveném podle [odstavců 3 a 4](#). V případě rovnosti hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na kandidátní listině. Nezáiská-li kandidátní listina žádný mandát, kandidáti na ní uvedení se náhradníky nestávají.

(6) Jestliže byly vytvořeny volební obvody, provede Český statistický úřad úkony uvedené v [odstavcích 1 až 5](#) pro každý volební obvod zvlášť.

§ 46

Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce

(1) Český statistický úřad vyhotoví zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce a po podepsání ho předá registračnímu úřadu.

(2) V zápisě o výsledku voleb do zastupitelstva obce se uvede

- a) počet volebních okrsků v obci, počet okrskových volebních komisí, které předaly výsledek hlasování, a okrskové volební komise, které nepředaly výsledky hlasování,
- b) počet volebních obvodů, pokud byly vytvořeny,
- c) celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamů,
- d) celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- e) počet odevzdaných úředních obálek,
- f) celkový počet platných hlasů odevzdaných pro každou volební stranu,
- g) počet platných hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty,
- h) jména a příjmení kandidátů, kteří byli zvoleni do zastupitelstva obce, a na kandidátní listině které volební strany byli uvedeni,
- i) jména a příjmení náhradníků jednotlivých volebních stran podle [§ 45 odst. 5](#).

(3) Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce podepíše

- a) zaměstnanec obce, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu,
- b) zaměstnanec Českého statistického úřadu.

§ 47

Vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstva obce

Registrační úřad vyhlásí výsledky voleb zveřejněním zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce na úřední desce registračního úřadu bezodkladně po jeho odsouhlasení a podepsání. Pověřený obecní úřad zároveň zajistí zveřejnění zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce na úřední desce obce, pro kterou byl registračním úřadem.

§ 48

Zvláštní ustanovení pro územně členěná statutární města a pro hlavní město Prahu

(1) Úřad městské části v hlavním městě Praze a úřad městského obvodu nebo městské části ve městech Brně, Ostravě a Plzni

- a) zajišťuje místnosti a pomocné prostředky pro činnost pracoviště Českého statistického úřadu při převzetí, kontrole a zpracování zápisů o průběhu a výsledku hlasování, přebíraných od okrskových volebních komisí ve svém územním obvodu,
- b) spolupracuje s Českým statistickým úřadem na zajištění potřebných technických zařízení a pracovních sil pro vstup výsledku hlasování z jednotlivých volebních okrsků do systému zpracování na tomto pracovišti.

(2) Okrsková volební komise vyhotoví zápis o hlasování ve volebním okrsku ([§ 42](#)) zvlášť pro volby do zastupitelstev městských obvodů nebo městských částí a zvlášť pro volby do zastupitelstev územně členěných statutárních měst nebo pro volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy.

(3) Při předání stejnopisu zápisu vyhotoveného podle [§ 42](#) týkajícího se voleb do zastupitelstva městského obvodu nebo městské části a voleb do zastupitelstva územně členěného statutárního města nebo do Zastupitelstva hlavního města Prahy postupuje okrsková volební komise podle [§ 43 odst. 1](#).

§ 49

zrušen

§ 50

(1) Český statistický úřad zpracuje zápis o výsledku voleb do zastupitelstev obcí a předá ho Státní volební komisi.

(2) V zápise o výsledku voleb se uvede

- a) celkový počet obcí, ve kterých bylo zvoleno zastupitelstvo,
- b) celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamů,
- c) celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- d) celkový počet zvolených členů zastupitelstev obcí podle volebních stran,
- e) seznam obcí, ve kterých volby neproběhly ([§ 23 odst. 8](#)), a obcí, v nichž bude na základě [§ 43 odst. 2](#) vyhlášeno opakované hlasování.

§ 51

Vyhlášení celkových výsledků voleb do zastupitelstev obcí

Státní volební komise vyhláší a uveřejňuje celkové výsledky voleb do zastupitelstev obcí sdělením ve Sbírce zákonů.

§ 52

Ukončení činnosti okrskové volební komise

(1) Činnost okrskové volební komise při volbách do zastupitelstva obce je ukončena patnáctým dnem po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

(2) Činnost okrskové volební komise v obci, kde byl podán návrh na neplatnost hlasování nebo neplatnost voleb ([§ 60](#)), končí

- a) dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu v případě, že tento návrh byl soudem zamítnut,
- b) patnáctý den po uveřejnění výsledků opakovaného hlasování v případě, že tento návrh byl soudem shledán oprávněným a opakuje se v rámci volebního procesu pouze hlasování,
- c) dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu v případě, že tento návrh byl soudem shledán oprávněným a opakuje se celý volební proces.

(3) Činnost okrskové volební komise v obci, kde nebyl odevzdán zápis o průběhu a výsledku hlasování podle [§ 43 odst. 2](#), končí patnáctý den po uveřejnění výsledků opakovaného hlasování.

§ 53

Osvědčení o zvolení

Registrační úřad vydá kandidátům zvoleným za členy zastupitelstva obce osvědčení o zvolení, a to nejpozději do prvního zasedání zastupitelstva. V případě, kdy soud shledá oprávněným návrh na neplatnost volby kandidáta, vydá registrační úřad do 7 dnů po právní moci rozhodnutí o neplatnosti volby kandidáta ([§ 60](#)) osvědčení o zvolení kandidátovi v pořadí stanoveném podle [§ 45 odst. 3 a 4](#).

§ 54

Dodatečné volby, opakované volby a opakované hlasování

(1) Ke zvolení zastupitelstva obce nedojde, jestliže

- a) soud shledá oprávněným návrh na neplatnost hlasování nebo na neplatnost voleb ([§ 60](#)),
- b) volby se nekonaly z důvodu podle [§ 23 odst. 8](#),
- c) okrsková volební komise neodevzdala zápis o průběhu a výsledku hlasování podle [§ 43 odst. 2](#).

(2) Nedošlo-li ke zvolení zastupitelstva obce podle [odstavce 1 písm. a\)](#), vyhlásí opakované volby nebo opakované hlasování ministr vnitra do 30 dnů poté, kdy mu bylo oznámeno usnesení soudu.

(3) Nedošlo-li ke zvolení zastupitelstva obce podle [odstavce 1 písm. b\)](#), vyhlásí dodatečné volby ministr vnitra do 30 dnů po uveřejnění celkových výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

(4) Nedošlo-li ke zvolení zastupitelstva obce podle [odstavce 1 písm. c\)](#), vyhlásí opakované hlasování ministr vnitra do 30 dnů po uveřejnění celkových výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

(5) Pro dodatečné volby, opakované volby a opakované hlasování se použijí ustanovení tohoto zákona obdobně.

HLAVA VI

VZNIK A ZÁNİK MANDÁTU, NASTUPOVÁNÍ NÁHRADNÍKŮ, NOVÉ VOLBY

§ 55

Vznik a zánik mandátu

(1) Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.

(2) Mandát zaniká

a) odmítnutím slibu člena zastupitelstva obce nebo složením slibu s výhradou,

b) dnem, kdy starosta nebo primátor a v hlavním městě Praze primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát; dnem, kdy starosta nebo primátor a v hlavním městě Praze primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části podá rezignaci na zasedání zastupitelstva obce; rezignaci nelze vzít zpět,

c) úmrtím člena zastupitelstva obce,

d) dnem voleb do zastupitelstva obce,

e) dnem sloučení obcí nebo připojení obce k jiné obci.²⁸⁾

(3) Kromě případů uvedených v [odstavci 2](#) zaniká mandát člena zastupitelstva obce, vysloví-li to příslušné zastupitelstvo, z důvodů

a) pravomocného rozhodnutí soudu, kterým byl člen zastupitelstva obce odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody,

b) že člen zastupitelstva obce přestal být volitelný ([§ 5](#)),

c) neslučitelnosti funkcí podle [§ 5 odst. 2](#).

(4) Nevysloví-li zastupitelstvo obce na nejbližším zasedání zánik mandátu podle [odstavce 3](#), ředitel krajského úřadu požádá o svolání mimořádného zasedání zastupitelstva, které se uskuteční nejpozději do 21 dnů od doručení této žádosti. Není-li zániku mandátu dosaženo, zaniká mandát člena zastupitelstva obce, vysloví-li to ředitel krajského úřadu.

(5) Úkoly ředitele krajského úřadu podle [odstavce 4](#) plní u Zastupitelstva hlavního města Prahy ministr vnitra.

(6) V případě neslučitelnosti funkcí podle [§ 5 odst. 2](#), která nastane dnem zvolení členem zastupitelstva obce, nevysloví příslušné zastupitelstvo zánik mandátu na ustavujícím zasedání, ale umožní takto zvolenému členu zastupitelstva obce, aby do 3 dnů po ustavujícím zasedání učinil právní úkon směřující ke skončení pracovního poměru. Pokud člen zastupitelstva obce nepředloží do 3 měsíců po ustavujícím zasedání příslušnému starostovi nebo primátorovi doklad o tom, že důvod neslučitelnosti funkcí pominul, postupuje zastupitelstvo obce podle [odstavců 3 a 4](#).

(7) Usnesení zastupitelstva obce podle [odstavce 3](#) nebo rozhodnutí ředitele krajského úřadu podle [odstavce 4](#) anebo rozhodnutí ministra vnitra se neprodleně zašle tomu, kdo je proti takovému usnesení nebo rozhodnutí oprávněn domáhat se ochrany u soudu podle [§ 59 odst. 3](#). Současně se toto usnesení nebo rozhodnutí vyvěsí na úřední desce příslušného obecního úřadu. Za doručené se usnesení nebo rozhodnutí považuje sedmým dnem ode dne vyvěšení.

(8) Mandát člena zastupitelstva obce podle [odstavců 3 a 4](#) zaniká dnem, kdy marně uplynula lhůta pro podání návrhu soudu podle [§ 59 odst. 3](#), nebo dnem právní moci rozhodnutí soudu, kterým nebylo usnesení nebo rozhodnutí podle [odstavce 7](#) zrušeno.

§ 56

Nastupování náhradníků

(1) Uprázdnil-li se mandát v zastupitelstvu obce, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany v pořadí podle [§ 45 odst. 5](#), a to dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu.

(2) Takto nastoupenému členu zastupitelstva obce předá rada obce, města, městské části nebo městského obvodu anebo rada hlavního města Prahy, a není-li zřízena, zastupitelstvo obce do 15 dnů poté, co se mandát uprázdnil, osvědčení o tom, že se stal členem zastupitelstva obce a kterým dnem se jím stal. V případě neslučitelnosti funkcí podle [§ 5 odst. 2](#) postupuje zastupitelstvo obce na nejbližším zasedání podle [§ 55 odst. 6](#) obdobně.

(3) Není-li náhradník, zůstane mandát uprázdněn do konce funkčního období zastupitelstva obce.

§ 57

Postavení náhradníka zaniká

- a) dnem voleb, popřípadě nových voleb do zastupitelstva obce,
- b) dnem, kdy starosta nebo primátor obdrží písemnou rezignaci na postavení náhradníka; rezignaci nelze vzít zpět,
- c) ztrátou volitelnosti, nebo
- d) úmrtím náhradníka.

§ 58

Nové volby

(1) Nové volby do zastupitelstva obce podle tohoto zákona se konají,

- a) jestliže se počet členů zastupitelstva obce sníží o více než polovinu oproti počtu určenému podle zákona a nejsou-li náhradníci podle [§ 56](#),
- b) jestliže se počet členů zastupitelstva obce sníží pod hranici 5 a nejsou-li náhradníci podle [§ 56](#),
- c) dojde-li ke vzniku nové obce,
- d) dojde-li ke vzniku nové městské části nebo nového městského obvodu,
- e) dojde-li k rozpuštění zastupitelstva obce podle zvláštního právního předpisu.²⁹⁾

(2) V posledních 6 měsících funkčního období zastupitelstev obcí se nové volby nekonají.

(3) Pro nové volby se použijí ustanovení tohoto zákona obdobně s výjimkou vytvoření pracoviště Českého statistického úřadu u krajského úřadu podle [§ 9 odst. 2 písm. a\)](#).

(4) Nastane-li důvod pro konání nových voleb podle [odstavce 1](#), zašle prostřednictvím krajského úřadu starosta dotčené obce návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Ministerstvu vnitra do 30 dnů ode dne, ve kterém tento důvod vznikl. Obdobně postupuje primátor hlavního města Prahy, který zasílá návrh Ministerstvu vnitra. Nové volby vyhlásí ministr vnitra do 30 dnů po obdržení návrhu podle věty první.

HLAVA VII

SOUDNÍ PŘEZKUM

§ 59

(1) Ve věcech chyb a nedostatků v seznamech se lze domáhat rozhodnutí soudu podle zvláštního právního předpisu.³⁰⁾

(2) Proti odmítnutí kandidátní listiny, škrtnutí kandidáta na kandidátní listině nebo proti provedení registrace kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce se může volební strana, která podala kandidátní listinu pro volby do zastupitelstva obce, a u škrtnutí kandidáta i tento kandidát do 2 pracovních dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu.³¹⁾

(3) Proti usnesení, kterým zastupitelstvo obce vyslovilo, že mandát člena zastupitelstva obce zaniká, nebo proti obdobnému rozhodnutí ředitele krajského úřadu nebo ministra vnitra se může člen zastupitelstva, o jehož mandát jde, nebo volební strana, která podala kandidátní listinu v obci, do 2 pracovních dnů od doručení domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu³²⁾ podáním návrhu na zrušení takového usnesení nebo rozhodnutí; včas podaný návrh má odkladný účinek.

§ 60

(1) Podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu³²⁾ každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, (dále jen "navrhovatel"). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

(2) Návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.

(3) Návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.

(4) Návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.

§ 61

K řízení podle [§ 59 odst. 2 a 3](#) a [§ 60](#) je příslušný krajský soud.

HLAVA VIII

NÁROKY ČLENŮ OKRSKOVÝCH VOLEBNÍCH KOMISÍ A NÁROKY KANDIDÁTŮ

§ 62

Nároky členů okrskových volebních komisí

Člen okrskové volební komise má nárok na zvláštní odměnu za výkon funkce. Člen okrskové volební komise, který je v pracovním poměru nebo poměru obdobném pracovnímu poměru, má nárok na pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu a na náhradu mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku od uvolňujícího zaměstnavatele. Členovi okrskové volební komise, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný, přísluší paušální náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise.

§ 63

Nároky kandidátů

Kandidát má právo, aby ode dne následujícího po registraci kandidátní listiny registračním úřadem do dne předcházejícího volbám mu ten, k němuž je v pracovním nebo obdobném poměru, poskytl pracovní volno bez náhrady mzdy. Činnost kandidáta v tomto období je jiným úkonem v obecném zájmu.

HLAVA IX

PŘESTUPKY A JINÉ SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 64

Přestupku se dopustí fyzická osoba, která v době počínající třetím dnem přede dnem voleb do zastupitelstva obce a končící ukončením hlasování zveřejní předvolební a volební průzkumy. K projednání přestupku je příslušný krajský úřad podle místa, kde je fyzická osoba, která předvolební a volební průzkumy zveřejnila, přihlášená k trvalému pobytu. Za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 30 000 Kč. Na přestupky a jejich projednávání se vztahuje zvláštní právní předpis.³⁴⁾

§ 65

Jiného správního deliktu se dopustí právnická osoba, která při provozování rozhlasového nebo televizního vysílání nebo při vydávání tisku v době počínající třetím dnem přede dnem voleb do zastupitelstva obce a končící ukončením hlasování zveřejní předvolební a volební průzkumy. Za tento správní delikt lze uložit pokutu až do výše 500 000 Kč. Pokutu uloží krajský úřad místně příslušný podle sídla právnické osoby. Řízení o uložení pokuty lze zahájit do 3 měsíců a musí být pravomocně ukončeno do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Při stanovení výše pokuty se přihlídnou k závažnosti a způsobu protiprávního jednání. Uložením pokuty nejsou dotčena ustanovení zvláštního právního předpisu.³⁵⁾ Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena. Pokuta je příjmem kraje.

HLAVA X

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 66

Při nových volbách podle [§ 58](#) a při dodatečných nebo opakovaných volbách nebo opakovaném hlasování podle [§ 54](#) se volí členové zastupitelstev obcí pouze na zbývající část funkčního období.

§ 67

Lhůty

- (1) Do běhu lhůty se nezapočítává den rozhodný pro počátek lhůty; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.
- (2) Lhůty určené podle hodin končí uplynutím hodiny, která se svým označením shoduje s hodinou, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty.
- (3) Lhůta určená podle dnů je zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin.
- (4) Lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání.

§ 68

(1) Neplní-li zastupitelstvo obce nebo starosta úkoly stanovené tímto zákonem anebo není-li zastupitelstvo obce nebo starosta zvolen, plní v obci úkoly stanovené tímto zákonem, a to i po stanovené lhůtě, ředitel krajského úřadu. Ministr vnitra zajistí splnění úkolů tímto zákonem stanovených v hlavním městě Praze, kde není zastupitelstvo nebo primátor anebo kde zastupitelstvo nebo primátor tyto úkoly neplní. Při plnění těchto úkolů má ředitel krajského úřadu a ministr vnitra postavení

volebního orgánu.

(2) Úkoly ředitele krajského úřadu a ministra vnitra stanovené tímto zákonem plní v době jeho nepřítomnosti jeho zástupce.

§ 69

Výdaje orgánů státní správy, krajů, obcí a okrskových volebních komisí spojené s volbami do zastupitelstev obcí se hradí ze státního rozpočtu.

§ 70

Konají-li se volby do zastupitelstev obcí společně s volbami do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu, plní okrskové volební komise zřízené podle tohoto zákona úkoly okrskových volebních komisí i pro volby do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu.

§ 71

Na postup podle tohoto zákona se správně řád, s výjimkou postupu podle [§ 64](#) a [65](#), nevztahuje.

§ 71a

Působnosti stanovené krajskému úřadu, Magistrátu hlavního města Prahy, magistrátům měst Brno, Ostrava a Plzeň, magistrátům územně nečleněných měst se zvláštním postavením, pověřenému obecnímu úřadu, obecnímu úřadu, úřadu městské části hlavního města Prahy nebo úřadu městské části nebo městského obvodu územně členěného města se zvláštním postavením podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 72

Dojde-li ke změně území hlavního města Prahy v době po vyhlášení voleb do zastupitelstev obcí, probíhají tyto volby na území hlavního města Prahy podle stavu území ke dni vyhlášení voleb.

§ 73

Pokud tento zákon odkazuje na počet obyvatel, stanoví se podle stavu k 1. lednu toho roku, v němž se konají volby.

§ 74

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo vnitra stanoví vyhláškou

- a) v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí a s Ministerstvem financí výši zvláštní odměny a paušální náhrady ušlého výděлку za výkon funkce člena okrskové volební komise, způsob její úhrady a výplaty,
- b) způsob a postup ověřování způsobilosti pro výkon funkce zaměstnance kraje zařazeného do krajského úřadu a obce, jejíž úřad plní úkoly registračního úřadu, který není pověřeným obecním úřadem,
- c) postup obecních úřadů a volebních orgánů při vytváření volebních okrsků, sestavování a vedení seznamů, při vybavení volebních místností, při úschově a archivaci volební dokumentace,
- d) v dohodě s Českým statistickým úřadem
  1. formu spolupráce registračních úřadů a Českého statistického úřadu při kontrole správnosti údajů uváděných na kandidátních listinách, při předávání podkladů pro vytvoření registrů a číselníků kandidátů a kandidujících volebních stran a způsob losování pořadí volebních stran na hlasovacím lístku,
  2. vzory kandidátní listiny, hlasovacího lístku, seznamu, osvědčení o zvolení, tiskopisů pro zjišťování a zpracování výsledků hlasování ve volbách do zastupitelstev obcí a dalších volebních dokumentů a způsob zajištění tisku hlasovacích lístků.

§ 75

Na opatření učiněná správními úřady a volebními orgány při přípravě voleb k provedení tohoto zákona již přede dnem nabytí jeho účinnosti se hledí tak, jako by byla učiněna za jeho účinnosti.

§ 76

Stálé volební okrsky vytvořené podle dosavadních právních předpisů lze ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do vyhlášení voleb do zastupitelstev obcí v roce 2002 změnit též v případě, kdy hranice volebního okrsku nezachovává přirozený územní celek včetně dostupnosti pro voliče.

§ 77

Od 1. ledna 2003 zapíše voliče, který není státním občanem České republiky, na jeho vlastní žádost obecní úřad do dodatku stálého seznamu voličů vedeného jen pro volby podle tohoto zákona, jestliže tento volič je státním občanem státu, jehož občanům právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv.

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

§ 78

Zákon č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, ve znění zákona č. [36/1967 Sb.](#), zákona č. [158/1969 Sb.](#), zákona č. [49/1973 Sb.](#), zákona č. [20/1975 Sb.](#), zákona č. [133/1982 Sb.](#), zákona č. [328/1991 Sb.](#), zákona č. [519/1991 Sb.](#), zákona č. [263/1992 Sb.](#), zákona č. [24/1993 Sb.](#), zákona č. [171/1993 Sb.](#), zákona č. [117/1994 Sb.](#), zákona č. [152/1994 Sb.](#), zákona č. [216/1994 Sb.](#), zákona č. [118/1995 Sb.](#), zákona č. [160/1995 Sb.](#), zákona č. [238/1995 Sb.](#), zákona č. [247/1995 Sb.](#), zákona č. [202/1997 Sb.](#), zákona č. [15/1998 Sb.](#), zákona č. [91/1998 Sb.](#), zákona č. [165/1998 Sb.](#), zákona č. [326/1999 Sb.](#), zákona č. [360/1999 Sb.](#), zákona č. [27/2000 Sb.](#), zákona č. [30/2000 Sb.](#), zákona č. [46/2000 Sb.](#), zákona č. [105/2000 Sb.](#), zákona č. [130/2000 Sb.](#), zákona č. [155/2000 Sb.](#), zákona č. [204/2000 Sb.](#), zákona č. [220/2000 Sb.](#), zákona č. [227/2000 Sb.](#), zákona č. [367/2000 Sb.](#), zákona [370/2000 Sb.](#), zákona č. [120/2001 Sb.](#), zákona č. [137/2001 Sb.](#), zákona č. [231/2001 Sb.](#), zákona č. [271/2001 Sb.](#), nálezů Ústavního soudu č. [276/2001 Sb.](#) a zákona č. [317/2001 Sb.](#), se mění takto:

1. V [§ 200l odst. 3](#) se v druhé větě zrušují slova ", prezidentu republiky".

2. V [§ 200l](#) se za odstavec 3 vkládají nové odstavce 4 až 6, které znějí:

"(4) Jestliže zastupitelstvo obce, přednosta okresního úřadu nebo ministr vnitra vyslovili zánik mandátu člena zastupitelstva obce, může se člen zastupitelstva obce, o jehož mandát jde, nebo volební strana, která podala kandidátní listinu v obci, obrátit na soud s návrhem na zrušení usnesení zastupitelstva obce nebo rozhodnutí přednosta okresního úřadu anebo ministra vnitra, kterým byl zánik vysloven.

(5) Účastníkem řízení podle odstavce 4 je navrhovatel a příslušná obec, jejíž zastupitelstvo zánik mandátu vyslovilo, okresní úřad, vyslovil-li zánik mandátu přednosta okresního úřadu, nebo Ministerstvo vnitra, vyslovil-li zánik mandátu ministr vnitra.

(6) Soud o návrhu rozhodne bez jednání usnesením, a to do 20 dnů. Usnesení podle odstavce 4 o zrušení usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí přednosta okresního úřadu nebo ministra vnitra, kterým byl vysloven zánik mandátu, se doručuje účastníkům řízení, a není-li účastníkem řízení příslušný okresní úřad, doručuje se usnesení soudu i tomuto subjektu."

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 7.

3. Poznámky pod čarou č. ^{34b)} a ^{34c)} znějí:

"34b) [§ 21](#) a [23 zákona č. 491/2001 Sb.](#), o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

34c) [§ 59 zákona č. 491/2001 Sb.](#)".

ČÁST TŘETÍ

Změna [zákonu o volbách do zastupitelstev v obcích](#) a o změně a doplnění některých dalších zákonů

§ 79

V zákoně č. [152/1994 Sb.](#), o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. [247/1995 Sb.](#), se [části první](#), [čtvrtá](#), [pátá](#) a [šestá](#) a [příloha k zákonu](#) zrušují.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna [zákonu o volbách do Parlamentu České republiky](#) a o změně a doplnění některých dalších zákonů

§ 80

V zákoně č. [247/1995 Sb.](#), o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. [212/1996 Sb.](#), nálezů Ústavního soudu uveřejněného pod č. [243/1999 Sb.](#), zákona č. [204/2000 Sb.](#) a nálezů Ústavního soudu uveřejněného pod č. [64/2001 Sb.](#), se [část třetí](#) zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

Změna [zákonu o občanských průkazech](#)

§ 81

Zákon č. [328/1999 Sb.](#), o občanských průkazech, se mění takto:

V [§ 24 odst. 2](#) se ve větě první a ve větě druhé slova "31. prosince 2001" nahrazují slovy "31. prosince 2002".

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

§ 82

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Příl.

Počty podpisů na peticích podle § 21 odst. 4

Obec, městská část,
městský obvod,
v seznamech popřípadě
volební obvod

Potřebné počty podpisů voličů
zapsaných

nezávislých kandidátů

pro nezávislé kandidáty   pro sdružení

z počtu obyvatel obce,
městské části, městského obvodu,
popřípadě volebního obvodu

do 500 obyvatel	5 %	7 %
nad 500 do 3000 obyvatel	4 %, nejméně 25	7 %
nad 3000 do 10 000 obyvatel	3 %, nejméně 120	7 %
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	2 %, nejméně 600	7 %
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	1 %, nejméně 1000	7 %
nad 150 000 obyvatel	0,5 %, nejméně 1500	7 %.

Vybraná ustanovení novel

[Čl. IV zákona č. 222/2012 Sb.](#)

Přechodné ustanovení

Ustanovení § 26 odst. 2 věty druhé a třetí zákona č. 491/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí ode dne, kdy údaje o vymezení volebních okrsků do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí запиše Český úřad zeměměřický a katastrální; Český úřad zeměměřický a katastrální tyto údaje запиše nejpozději do 1. ledna 2014. Za tím účelem poskytne Ministerstvo vnitra Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu potřebné údaje, kterými disponuje. Český úřad zeměměřický a katastrální sdělením ve Sbírce zákonů vyhlásí den, kdy k zápisu údajů o vymezení volebních okrsků do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí dojde. Do dne, kdy dojde k zápisu údajů o vymezení volebních okrsků do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí, poskytuje Ministerstvo vnitra seznamy voličů z informačního systému evidence obyvatel postupem uplatňovaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Starosta do 2 měsíců ode dne, kdy k zápisu údajů o vymezení volebních okrsků do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí dojde, provede kontrolu správnosti údajů o vymezení volebních okrsků v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí v rozsahu přidělených adresních míst. Ode dne, kdy k zápisu údajů o vymezení volebních okrsků do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí dojde, může obecní úřad požádat Ministerstvo vnitra o poskytnutí seznamu voličů v členění podle volebních okrsků podle § 14 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pouze tak, že se žádost podává a zpracovává v systému kontaktních míst veřejné správy; obecnímu úřadu Ministerstvo vnitra tento seznam poskytne prostřednictvím datové schránky.

[Čl. X zákona č. 322/2016 Sb.](#)

Přechodné ustanovení

Ustanovení [§ 60 zákona č. 491/2001 Sb.](#), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije při volbách do zastupitelstev obcí vyhlášených po nabytí účinnosti tohoto zákona.

[Čl. VI zákona č. 90/2017 Sb.](#)

Přechodná ustanovení

1. Ve volbách do zastupitelstev obcí vyhlášených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použije zákon č.

[491/2001 Sb.](#), ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Údaje uvedené v [§ 12 odst. 4 písm. f\)](#), [§ 12 odst. 5 písm. f\)](#) a v [§ 12 odst. 6 písm. f\) zákona č. 491/2001 Sb.](#), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze pro účely vedení stálého seznamu voličů podle [§ 14 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb.](#), ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, poprvé využít dne 1. ledna 2019.

---

1) Směrnice Rady [94/80/ES](#) ze dne 19. prosince 1994, kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a být volen v obecních volbách pro občany Unie s bydlištěm v členském státě, jehož nejsou státními příslušníky.

1a) [§ 15 zákona č. 128/2000 Sb.](#), o obcích (obecní zřízení).

[§ 1 zákona č. 131/2000 Sb.](#), o hlavním městě Praze.

2) [Čl. 102 ústavního zákona č. 1/1993 Sb.](#), Ústava České republiky.

3) [§ 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb.](#)

4) [§ 16 zákona č. 128/2000 Sb.](#) [§ 6 zákona č. 131/2000 Sb.](#)

5) Zákon č. [133/2000 Sb.](#), o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

6) [§ 15 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb.](#)

[§ 4 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb.](#)

7) [§ 55 až 65 občanského zákoníku.](#)

8) [§ 5 odst. 2 písm. b\)](#) a [§ 9 odst. 4 písm. a\) zákona č. 20/1966 Sb.](#), o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. [548/1991 Sb.](#) a zákona č. [258/2000 Sb.](#)

11) [§ 64 zákona č. 128/2000 Sb.](#)

12) [§ 109 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb.](#)

[§ 94 odst. 2 písm. b\) zákona č. 131/2000 Sb.](#)

13) [§ 6 a násl. zákona č. 130/2000 Sb.](#), o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.

14) [§ 12 odst. 1 písm. l\) zákona č. 2/1969 Sb.](#), o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. [21/1993 Sb.](#), zákona č. [148/1998 Sb.](#), zákona č. [130/2000 Sb.](#) a zákona č. [239/2000 Sb.](#)

15) [§ 9 zákona č. 424/1991 Sb.](#), o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění zákona č. [340/2000 Sb.](#)

16) [§ 72 zákona č. 129/2000 Sb.](#), o krajích (krajské zřízení).

Vyhláška č. [345/2000 Sb.](#), o ověřování zvláštní odborné způsobilosti zaměstnanců obcí, krajů, hlavního města Prahy, městských částí hlavního města Prahy a okresních úřadů, osob stojících v čele zvláštních orgánů zřízených na základě zvláštních zákonů a předsedů komisí, kterým byl svěřen výkon přenesené působnosti (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. [427/2000 Sb.](#)

17) [§ 4 odst. 2 písm. c\) zákona č. 89/1995 sb.](#), o státní statistické službě, ve znění zákona č. [411/2000 Sb.](#)

18) [§ 113 zákona č. 128/2000 Sb.](#)

[§ 84 zákona č. 131/2000 Sb.](#), ve znění zákona č. [145/2001 Sb.](#)

Vyhláška č. [345/2000 Sb.](#), ve znění vyhlášky č. [427/2000 Sb.](#)

20) [§ 12 odst. 1 písm. d\) zákona č. 130/2000 Sb.](#)

21) [§ 58](#) a [200k občanského soudního řádu.](#)

22) [§ 3 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb.](#)

[§ 1 odst. 3 zákona č. 247/1995 Sb.](#), o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. [204/2000 Sb.](#)

23) [§ 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb.](#), ve znění zákona č. [273/2001 Sb.](#)

24) Zákon č. [3/1993 Sb.](#), o státních symbolech České republiky, ve znění zákona č. [154/1998 Sb.](#)

25) [§ 2 zákona č. 328/1999 Sb.](#), o občanských průkazech.

26) [§ 5 zákona č. 329/1999 Sb.](#), o cestovních dokladech a o změně zákona č. [283/1991 Sb.](#), o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech).

27) [§ 81 zákona č. 326/1999 Sb.](#), o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

28) [§ 19 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb.](#)

29) [§ 89 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb.](#)

30) [§ 200j zákona č. 99/1963 Sb.](#)

31) [§ 200k zákona č. 99/1963 Sb.](#)

32) [§ 200l zákona č. 99/1963 Sb.](#)

34) [§ 1 až 20, § 51 až 89 a § 94 zákona č. 200/1990 Sb.](#), o přestupcích, ve znění zákona č. [67/1993 Sb.](#), zákona č. [134/1994 Sb.](#), zákona č. [82/1995 Sb.](#), zákona č. [112/1998 Sb.](#), zákona č. [168/1999 Sb.](#), zákona č. [360/1999 Sb.](#), zákona č. [258/2000 Sb.](#), zákona č. [132/2000 Sb.](#) a zákona č. [52/2001 Sb.](#)

35) [§ 15 odst. 2 písm. a\)](#) zákona č. [468/1991 Sb.](#), o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění zákona č. [301/1995 Sb.](#)

36) Zákon č. [111/2009 Sb.](#), o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.